

Anna Šípová

Statečný vulkán

Jan Palach se upálil pro ostatní, ne pro sebe. Dal tím najevo fakt, který nikdo nepřipouštěl, že aby se něco změnilo, je potřeba změnu vyvolat zdola. Československo bylo specifické tím, že u nás byl totalitní režim zaveden z lidu a ne násilně z vedení státu. Čeští občané jeho, ale i naší doby, byli většinou pasivní k dění okolo. Svůj nesouhlas neprojevovali tam, kde měli, tam kde by někomu promlouvali do duše, ale v malých společnostech doma v obývacím pokoji.

Palach se projevoval jinak než ostatní. Ale vše obětoval pro ignorující společnost.

O dvacet let později nastalo vzbouření, které očekával dříve. Na první pohled jeho upálení nemělo smysl. Pár dní poté zemřel, na jeho stanovené podmínky nikdo nepřistoupil. Někdo Palacha představuje jako naivu nebo blázna, jednajícího lehkovážně, bezohledně zacházejícího se svým mládím. Ve skutečnosti se svým životem naložil dobře. Je lepší zemřít pro něco než žít pro nic. Umírá vlastně jako mučedník pro vlast. Označení mučedník je možná až moc silná a hlavně jeho sebevražda nemá nic společného s náboženstvím a vírou. Kdyby jeho oběť neměla smysl, pravděpodobně by se nestal tak diskutovanou osobou, známou každému. Je jen těžké určit, co si vlastně myslel on?

Můj názor je ovlivňován ještě jedním faktorem. A tím je náboženství. Sáhnout si na život je z náboženského morálního hlediska nepřipustné. Život nám svěřil Bůh a ten nám ho také vezme. Palach položil život za pravdu, která byla skrývána za mocnou cenzurou. Janův čin měl smysl. Napustil lid energií, která vřela, až jako láva vyplula na povrch a spálila všechno, co jí stálo v cestě.

Amélie Wetterová

Zlo komunismu a jak proti němu bojovat

Když v roce 1948 lidé volili komunisty, nemohli vědět a možná si ani nechtěli připustit, že by se to obrátilo proti nim. Nižší třídy je volily, aby se měly lépe. Myslím, že lidé z trochu vyšších vrstev je volili, protože si mysleli, že změní společnost k dobru, anebo kvůli tomu, že měli pocit viny z toho, že se mají lépe. Komunismus přeci hlásá rovnost, a tak je lidé volili, někteří z nich možná opravdu věřili, že vytvoří dokonalou společnost. Jen málo lidí, včetně prezidenta Beneše (o něm však úvahu nemám) věděli, jak strašlivý dopad na naši zemi to bude mít.

Dnes už víme, že komunismus je pouhá utopie, která nikdy nemůže fungovat, a která u nás akorát zhoršila životní úroveň. Už tehdy, v srpnu 1968, to mnohým došlo. A tak jako lidé umožnili komunistům se ujmout vlády, tak zase jen jednotní lidé by je dokázali svrhnout.

Toto věděli jen někteří lidé, lidé jako Ryszard Siwiec, lidé jako Jan Palach. Ten to možná pochopil až potom, co se dozvěděl o Siwiewci. Nebo na to možná přišel úplně sám a o Siwiewci nikdy neslyšel, to si můžeme jen domýšlet. 1)

Myslím, že Palach věřil, že jeho čin dokáže Čechy a Slováky sjednotit proti komunismu, aby zase ten sjednocený lid režim svrhnul.

Jeho zpráva, nebo spíše podmínky, však mnohým vyzněly jako vydírání. Vydírání je podle mě špatné, i u okolností smrti Jana Palacha. Proto jeho podmínkám nebylo vyhověno, a to z jednoduchého důvodu: lidé si uvědomili, že budoucím potenciálním obětí - „pochodním“ - šlo zamezit i jinak, a to přemlouváním, ať se neupalují.

Dalo by se říct, že jeho oběť byla v jeho době zbytečná, vydírání je totiž špatný způsob, jak lid sjednotit. Sice jeho oběť měla význam později, hlavně koncem 80. let, ale stejně si myslím, že svého cíle (sjednotit lidi) mohl dosáhnout jinak, a k tomu efektivněji.

Nevím však přesně jak, ale napadá mě jiná věc: emigrace. Ta možná lid nesjednotí, ale určitě je to dobrý způsob, jak se bránit proti komunismu. Vůbec si nemyslím, že by odchod byl zbabělost. Komunismus má i dobré stránky, ty ho však neomlouvají, nýbrž jen umožňují jeho existenci. Pořád je špatný, žádný „socialismus s lidskou tváří“ by existovat nemohl, pořád by byl v jádru špatný. Myslím, že jsem nad tímhle problémem přemýšlela dost často a dost dlouho. Všechna upalování kvůli maličkostem, jako je cenzura, všechny reformy „s lidskou tváří“ jsou zbytečné. Buď odejít ze země, a/nebo komunismus úplně vykořenit.

Oběť Jana Palacha mohla mít větší smysl, kdyby našel jiný způsob, jak lidi proti bolševismu a normalizaci sjednotit.

Zdroje: 1) http://www.totalita.cz/vysvetlivky/o_palachj_poch.php

Marie Německá

Jan Palach: Po dlouhé době, ale přece

Než jsme se v hodinách literatury začali zabývat příběhem Jana Palacha, myslela jsem si, že jeho upálení proběhlo podobně jako ve středověku – že si uprostřed města postavil hranici, zapálil se a zemřel. O tom, jak to bylo doopravdy a co ho k sebeupálení vedlo, jsem se dozvídala postupně. V dnešní úvaze se zamyslím nad tím, jestli jeho oběť vůbec měla smysl.

Tak složitou otázku jsem si položila už několikrát. Myslím si, že k tomu, aby člověk udělal něco takového, jako je vzdát se života, musí mít pádný důvod. Jan Palach byl mladý, měl spoustu naděje, byl svým způsobem naivní, chtěl změnit svět k lepšímu. Cítil se nejspíš utlačovaný v nesvobodném státě, nechtěl patřit k mlčící většině, chtěl, aby si národ uvědomil, že si nemá nechat líbit, aby se s ním takto jednalo, že má právo na to, být nezávislým.

Tento mladistvý vzdor, svědčící o jeho nevypěstlosti a naivitě, k jeho věku zkrátka patřil. Když jsem toto téma konzultovala se členy rodiny, dostala se ke mně myšlenka (či názor, osobně si ale myslím, že na tom něco bude), že něco takového jako je např. sebeupálení na protest proti režimu by neudělal nikdo jiný než neostřílený mladík, který nemá natolik reálnou představu o tom, co je a není možné (v Palachově případě o politických změnách, které měly nastat, aby nedošlo k dalšímu sebeupálení, tedy očekávání, že svou obětí v krátkém čase přispěje ke klíčovým politickým převratům – mohu-li to tak nazvat), co všechno od světa (života) může očekávat – jeho oběť je v tomto směru naprosto pochopitelná.

Smutné na tom na jednu stranu ale je, že ho spousta lidí brala jako inspiraci, a i když, stejně jako on, všichni ti lidé, kteří se po něm upálili, věřili, že tím něco pro stát důležitého změní, ve většině případů – možná i zbytečně – přišli o život.

Na druhou stranu, byla to právě oběť Jana Palacha, která se částečně přičinila k pádu komunistického režimu. Popáleniny jsou prý nejbolestivějším zraněním. Když si uvědomím, jak musel trpět, mohu na něj, za to, co udělal pro věc, za kterou bych se – troufám si říct – pravděpodobně nikdy neobětovala, jen obdivně hledět.

Kdyby jen tušil, co jeho oběť přinese, i on by na sebe mohl být hrdý. Myslím si však, že by něco takového podruhé už neudělal – už pro tu bolest.

Spoustu bolesti způsobil i svým blízkým a jeho čin ve své době neměl takový význam, jaký měl mít, avšak po tom, co se opakovaně vracím ke všem událostem s tím spojeným, myslím si, že jeho oběť smysl měla. Po dlouhé době, ale přece.

Tací, kteří si o něm v té době mysleli, že jeho chování bylo nerozvážené a nemělo smysl, by se asi hodně divili.

Lukáš Witzany

Ignis

Co muselo Janu Palachovi dát důvod k tomuhle odvážnému aktu? Měli bychom se podívat na událost z větší dálky a zjistit okolnosti. Jan Palach byl studentem historie a filozofie na Univerzitě Karlově, tudíž situaci mnohem více prožíval a viděl, co se vlastně ve společnosti doopravdy děje.

Chtěl strhnout lidem masku lhostejnosti a ukázat pravé nitro. Viděl okupaci a vše, co se dělo po ní, to vše v ostřejším kontextu, protože náš národ upadl do jakéhosi spánku. Než aby bojoval, zavřel se doma a čekal, až to přejde.

Jan Palach se dle mého názoru snažil to změnit, probudit ostatní a zburcovat národ. Já si myslím, že požadavky byly jenom pokus, ne přímo účel. Dodal je pro případ, že v jeho zoufalém činu by doopravdy „vzplanuly další pochodně“. Nesmíme ale zapomenout na události 23. října 1956 v Maďarsku. Pokud bychom jako jeden doopravdy povstali, došlo by k tragédii.

Historie by se opakovala a je dobré, že k tomu nedošlo, musíme se poučit z chyb a přemýšlet nad rozhodnutími, které děláme. To bych aplikoval na momentální politickou situaci s prezidenty, jak se Zemanem, tak s Trumpem. Mráz přichází z Hradu. Měli bychom přemýšlet o tom, kam koho dosazujeme.

Někteří by mohli říct, že šlo o akt dítěte, vždyť Janu Palachovi bylo teprve jedenadvacet let. To je otázka názoru. Jan Palach se mohl inspirovat Polákem Ryszardem Sywiczem. Devětapadesát let starý, otec čtyř dětí, který se upálil na protest rok předtím ze stejného důvodu, protestu proti okupaci. Myslím, že otázku, jestli to byl čin dítěte, toto uzavírá, ukazuje to, že i dospělý jedinec chtěl ukázat svůj názor tímto způsobem.

Jan Palach není vnímán jako člověk, ale jako symbol. Z této oběti se stala celostátní tragédie, většina Prahy a mnoho státních osobností se přišlo poklonit k jeho hrobu, všichni pod dohledem, aby se příliš neprojeví. Myslím si, že je to špatně nebrat v potaz celou jeho osobnost. Je to nepochopitelné. Teď už na nás tento čin v médiích plných hromadných smrtí nemá takový vliv. V naší pošetilosti a otupělosti z dnešního světa si neuvědomujeme tu bolest a strach, kterou pro nás a jeho názor musel protrpět.

Palachova smrt měla dopad na celou Evropu, sice ne okamžitý, ale postupem času tento čin dozrál, postupně se odkryl a je nyní respektovaný, není pokládán za čin lunatika a pomatence.

Zdroje: (<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/kolaborovat-nebo-zemrit-proc-se-upalil-jan-palach/r~1d3f713c7e0611e3abf8002590604f2e/?redirected=1479038372>, <https://cs.wikipedia.org>)

Ondřej Papoušek

#díkyžemůžem

Často si říkáme: „Sám přece nic nezměním.“ Jan Palach smýšlel jinak. Věřil, že sám může dokázat velké věci. Já osobně si myslím, že když něco děláme a nevěříme v dobrý výsledek, klesá šance, že se nám něco povede, minimálně o dvacet procent.

Byl jsem v létě na florbalovém kempu a tam na podobné téma mluvila mentální koučka profesionálních hráčů. Mluvila mimo jiné o tom, že když se nám něco nedaří, tak jsou dva způsoby jak můžeme zareagovat. Jeden je takový, že se začneme rozčilovat či si nadávat. Pak je tu, ale druhá varianta a tou je namotivování se. Rozhodně je lepší říct si: „Nevadí. Příště se to povede.“ než: „Já už na to fakt kašlu...“ .

Podle mě oběť Jana Palacha rozhodně smysl měla. Bojovat proti potlačování svobod je důležitá věc. Nevím, jestli bych byl schopen něčeho takového. Muselo pro něj být strašně přežít upálení se. Ani si neumíme představit, co potom prožíval tři dny v nemocnici. Svým činem však inspiroval stovky lidí. I v dnešní době ho spousta Čechů i cizinců považuje za vzor. Máme přítele v Dánsku, který k nám občas přijede se svou manželkou na návštěvu. On je jeden z těch, kdo Jana Palacha velmi uznávají. V souvislosti s oslavami státního svátku jsme mohli pozorovat, kolik studentů a mladých lidí si význam činu a osobnosti Jana Palacha váží. Na sociálních sítích jsem zaznamenal velké množství příspěvků s hastagem #díkyžemůžem. Toto vnímám jako velmi pozitivní, důležité je nezapomenout na důležité okamžiky naší historie, oběti doby a režimu, poučit se z chyb a vážit si toho, co v dnešní době máme a co všechno můžeme. Možnosti mladých lidí jsou v dnešní době téměř neomezené, můžeme cestovat, studovat, poznávat svět. A jedním z těch, kterým za to vděčíme je i Jan Palach.

Kdybych měl možnost se Jana Palacha na něco zeptat, byla by to otázka: „Co bys dělal v životě, kdyby ses neupálil?“. Jako student vysoké školy už určitě měl nějaké plány. Mohl založit rodinu, mít dobře placenou práci, ale on se rozhodl, že toto všechno obětuje. Určitě před tím dnem často přemýšlel, co všechno by mohl mít. Přemýšlel nad tím, jaké jsou jiné možnosti. Třeba i doufal, že se něco změní, někdo jiný něco udělá, bál se., pochyboval I přesto se však rozhodl všechno obětovat. Je důkazem toho, že i jedinec může něco změnit. Že nic není ztracené, ale nesmíme se vzdát, zavírat oči a musíme bojovat pro to, v co věříme. Čest jeho památce. Díky, že můžeme.

Ondřej Maceška

Oběť Jana Palacha

Jan Palach, student, jenž se 16. ledna roku 1969 upálil na Václavském náměstí na protest proti komunismu, je v dnešní době znám snad všem občanům České Republiky. Měla ale jeho oběť skutečně takový význam a smysl, jak se v té době myslelo? Spousta lidí říká, že komunistický režim by padl zřejmě i bez této události, což je nejspíše pravda. Možná to ale tato událost urychlila. Například na smuteční průvod Jana Palacha (25. ledna 1969) ale přišly desítky tisíc lidí, což byl v té době víceméně protest proti okupaci, a to už nějaký význam patrně mělo. Vlna dalších protestních upálení v následujících týdnech začátku roku 1969, jež sám Palach údajně neschvaloval a vyjádřil se k tomu, než v nemocnici zemřel, také asi nějaký smysl měla, ale řekl bych, že už ne tak velký, jako prvotní sebeupálení Palacha.

„Můj čin splnil účel. Ale ať už to nikdo neudělá. Ať se ty studenty pokusí zachránit, aby celý život zasadili ke splnění našich cílů. Ať se přičiní živí v boji“

Kdo ví, jak by se všechny události od té doby seběhly, nebýt Jana Palacha. Víím jistě, že bych tu teď neseseděl a nepsal tuto úvahu. Několik ulic a budov v Praze, ale i jinde v republice by se jmenovalo jinak a do historie by se Jan Palach nikdy nezapsal. Místo toho by nejspíše dožil normální a snad spokojený život. Ale třeba také ne. Jedna jediná událost může ovlivnit tolik věcí, že by se tomu člověk někdy divil. Mám pocit, že se tomu říká „Efekt motýlích křídel“. Otázka ale je, jestli Palach tušil, co bude následovat po jeho sebeobětování a jestli se jeho očekávání toho, jak na to lid bude reagovat, alespoň z části naplnilo.

Dá se říci, že každý lidský život obětovaný pro dobrou věc není marný, a tohle zajisté dobrá věc byla. Možná se tehdy ale Palach nemusel uchýlovat k sebevraždě, a ačkoliv to byla asi ta nejodvážnější věc, co mohl student v jeho věku udělat, neznamená to, že to byla věc nejrozumnější. Říká se, že obětovat se, či umřít za svůj lid, je oběť velká. Ale žít za svůj lid, je oběť ještě větší. A ačkoliv by se toto tvrzení hodilo spíše kdybych mluvil o sebevraždě nějakého vladaře, i na Jana Palacha by se to z části uplatnit mohlo. Dle mého názoru tedy nebyla oběť Palacha úplně nejmoudřejší, ale svůj účel to splnilo, a tak na něj i dnes velká část lidí pohlíží jako na hrdinu.

Vítek Čáslavka

Sebeobětování Jana Palacha

Jan Palach, dvacetiletý student, se 16. ledna 1969 upálil na Václavském náměstí v Praze na protest proti potlačování svobod a pasivnímu přístupu veřejnosti k okupaci Československa sovětskou armádou.

Měla ale jeho oběť smysl?

Již krátce po Palachově činu se vlastně skoro nic nedělo, lid to nevyburcovalo a Palachovy požadavky nakonec nebyly splněny. Z toho by se dalo usuzovat, že jeho oběť neměla velkou odezvu, a tudíž jeho čin neměl smysl.

Reakce pozoruhodně přišla až o dvacet let později, a to v podobě týdnu demonstrací, nazývaných Palachovým týdnem, či Palachiádou, po kterém následovaly další a další demonstrace.

Můj názor je, že Palachova oběť měla smysl a jeho čin měl v sobě poselství: „Český národ se ještě nevzdal.“ I když Palachovi podobných moc nebylo a většina lidí se s okupací smířila, stále se našli tací, kteří proti ní aktivně bojovali. Jan Palach dal ostatním odpůrcům režimu najevo, že nejsou sami.

Jsem si ale jistý, že kdyby se historie opakovala a Sověti by znovu okupovali Česko, už by se další živá pochodeň nenašla. Když jsem o tom přemýšlel, došlo mi, že čin Jana Palacha uznávám a beru jej jako správný, ale já sám bych to nikdy nedokázal. Osobně bych si život nechtěl zkrátit ani o minutu, natož o možná 60 let...

Palachova bolest musela být hrozná nejen pro něj, ale i pro jeho blízké a hlavně pro jeho matku. Muselo ji to ranit a určitě ji pak šikanovali komunisté. Zajímalo by mě, jestli na to vůbec Jan pomyslel, že to vlastně není jen jeho oběť, ale že to zasáhne i jeho nejbližší okolí.

Přijde mi zajímavá citace z dopisu pochodně č. 2 Jana Zajíce: „Nenechejte ze mě udělat blázna.“ (viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Zaj%C3%ADc). Jan Zajíc se obával, že jeho čin bude označen za jednání šilence, o což se komunisté také pokusili. Zajímalo by mě, jestli se i Jan Palach obával označení za šilence. Také by mě zajímaly argumenty člověka, který si myslí, že jeho čin byl zbytečný.

Celkově si myslím, že rozhodnutí Jana Palacha bylo statečné a správné, i když trochu sobecké a v rozporu s desaterem.

Zdroje: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Zaj%C3%ADc

https://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Palach

Jan Palička

Oběť Jana Palacha zburcovala národ. Ale byla jeho smrt opravdu nutná?

Jan Palach. Každý ho zná, každý ví, že se dne 16. ledna na Václavském náměstí na protest proti okupaci upálil, ale měla tato možná až příliš vysoká cena smysl?

Mé vlastní vnímání Palachova činu je v tomto ohledu značně rozporuplné. Jeho smrt měla určitě velký vliv na obyvatelstvo, ale například náš bývalý prezident Václav Havel ovlivnil společnost také, a nemusel přitom přinést tak vysokou daň. Myslím tím hlavně jeho činnost v době, kdy ještě nebyl prezidentem. Podle mě mohl Jan Palach, ale nejen on, nýbrž i další, kteří se jím inspirovali, bojovat proti okupaci a komunismu úplně jinou cestou a jinými prostředky, než je obětování sebe samých. Ale toto vše už se stalo, a i když to mohlo být úplně jinak a Jan mohl stále žít, dopad na veřejnost to mělo a stále má obrovský. Tenkrát se to tak zdát nemuselo, ale věřím, že tehdy mnoho lidí pocítilo jakousi spřízněnost a odvahu bojovat za svoji svobodu. Protože co může být horšího než tak hrozná smrt mladého člověka? I v dnešní době nám jde jeho hrdinství příkladem. Lidé by neměli být jako ovce a nechat si vše líbit, ale přesto mi upálení přijde jako až příliš zoufalá forma protestu.

Kdyby byl Jan Palach mým kamarádem, pokusil bych se mu jeho úmysl rozmluvit? Určitě ano. Je přece více možností, jak ovlivnit společnost. Palach byl zřejmě velmi rozčilen pasivitou lidí kolem a nechtěl jen přihlížet, jak trpí a ze strachu nic nedělají, jak jsou odevzdáni tomu, co se kolem nich děje. Asi by mě neposlouchal.

Palachova oběť měla smysl pro tehdejší dobu, ale i pro současnost. Je třeba na něho i na ostatní lidi, kteří pro svobodu zemřeli, hledět s hrdostí a snažit se, aby se na jejich statečnost nezapomnělo. Je dobře, že takové hrdiny máme a můžeme si o nich číst, ale i přes to je mi líto zničeného života.

Studenti byli vždy hlavními kritiky všech režimů. Bylo tomu tak za Rakouska – Uherska, za okupace v roce 1939 i při okupaci armádami Varšavské smlouvy v roce 1968. Všichni vkládali naděje do toho, že naši politici situaci vyřeší a bude pokračovat obrodný proces (Pražské jaro). Situace se ale vyvinula v naprostou beznaděj. Cenzura, zabydlení ruské armády v našich městech, naprosté podřízení Moskvě.

Ondřej Štěpánek

Co by Palach udělal, kdyby se neupálil?

Jan Palach, student Filozofické fakulty Karlovy univerzity, viděl naději jen v činu, který by vyburcoval politiky, aby bránili naši suverenitu. Vzor viděl v polském právníkovi, který se upálil, ale bez větší pozornosti. Jan Palach se rozhodl pro podobný čin, s nikým se neradil a jen doufal, že vyprovokuje veřejnost i politiky. Polil se benzínem a před Muzeem na Václavském náměstí se zapálil. Byl to hrdinský čin, který šokoval celý národ. Jan Palach zemřel v bolestech a jen doufal, že se věci začnou zlepšovat. Mnoho lidí si myslelo, že takový člověk mohl hodně udělat pro dobrou věc, kdyby zůstal na živu.

A tak na otázku „jestli měla jeho oběť smysl“ odpovídám, že určitě ne. Myslím, že existovalo více způsobů na protest proti okupaci Ruské armády, než položit vlastní život a to ještě tak strašným způsobem. Na druhou stranu chápu, že Jan Palach cítil, že v tu chvíli je potřeba udělat něco radikálního. V té době se spolu se studenty velice snažil dělat, co mohl, ale moc se to nedařilo. Předpokládal, že se po jeho smrti něco změní, ale nezměnilo, jen nastala tvrdá normalizace, která trvala 20 let. A opět to byli studenti, kteří nastartovali sametovou revoluci v roce 1989. Kdyby Jan Palach tušil, že jeho smrt byla marnou obětí, asi by to neudělal, ale vlastně - kdo ví?

Rád bych si položil otázku, co by Jan Palach dělal, kdyby se neupálil, ale chtěl změnit režim jiným způsobem. Jak by se zapojil? Stal by se disidentem nebo by emigroval, jako mnoho jiných? Jedno je jisté. Miloval svou vlast a položil za ni život. Budeme na něj vždy vzpomínat a jeho čin si připomínat.

Vojtěch Doucha

Síla vzpomínky na Jana Palacha

Ano, měla. Avšak někteří tvrdí opak. Argumentují tím, že sovětská vojska stejně neodešla. Podle mě měla smysl, ale bylo doopravdy nutné, aby přinesl tu nejvyšší oběť a po něm ještě několik dalších?

Někteří tvrdili, že to byl pomatený sebevrah. Tím ale nebyl. Důkazem jsou dopisy jasně osvětlující důvod jeho smrti, které rozeslal na několik adres a dokazují to i rozhovory z nemocnice. Já si myslím, že Jan Palach si byl vědom toho, co dělá, a že přesně věděl, jaký chce, aby byl výsledek jeho jednání. Jeho příběh se dostal do novin, do rozhlasu a vláda svolala mimořádnou schůzi. Mnoho lidí mu přineslo do nemocnice květiny. Československo se začalo probouzet...

Po dvaceti letech se také na jeho vzpomínku udál tzv. Palachův týden (neboli Palachiáda), kdy lidé vyšli do ulic protestovat proti komunistickému režimu. To bylo signálem toho, že se komunistický režim dlouho neudrží u moci. Mnoho lidí říká, že když byli v těžkých chvílích, například když jim komunisté slibovali všechno možné, když se stanou donašeči, tak jim právě vzpomínka na Jana Palacha pomohla tyto těžké chvíle překonat.

Do svého dopisu napsal původně jen dva požadavky, a sice: Okamžité zrušení cenzury a zákaz rozšiřování „Zpráv“. Podle mě tím ale Jan Palach chtěl docílit něčeho většího, hlubšího. Chtěl, aby lidé přestali jen nečinně sedět a přihlížet a začali bojovat za svoji svobodu. A povedlo se mu to. Dodnes je národním hrdinou a vzorem mnohých. Na jeho počest bylo natočeno mnoho filmů a napsáno v mnoho knih. Ale Jan Palach tím chtěl původně dosáhnout něčeho jiného. Chtěl náš národ osvobodit.